

עלי מרפא
שערי הגליון
יין הנגפיל
למעשה
בני היכלא

- האוצר שבספרי רבינו
- יראתו קודמת לחכמותו
- לא להפסיק להתפלל
- תורה שמאירה
- קדושת הארץ הנחבאת

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פטוקה

- התורה הזמנית:
- הארת ביהמ"ק גם אחר החורבן
- התלהבות לא בכח
- גלגולי חובות
- טענת המתאוננים
- מי דואג למי?
- זהירות: רבינו אור!
- פנים חדשות בשבע ברכות

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

היכן טמונים הפתרונות

לבעיות דורינך?

אור ליום ב' וישב תקצ"ה

...וְשִׁלּוּם רַב לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
בְּאַהֲבָה רַבָּה וְרַחֲמֵינוּ עֲזִיזָא, לְכֻלָּם נְאֻמְרוּ:
כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְאַהֲבֵי בְּנֵי תַתָּן הָאֲנָרַת
הַלֵּז לְקִרְוֹת לְכָל הָאֲחֻזִּים בְּחֻבְלֵי עֲבוֹתוֹת
אֲהַבְתֵּנוּ בְּאֵמַת אוֹלֵי יַתְעוֹרְרוּ: פִּלְם אוּ
אִיזָה מִקָּם לְחֹשֶׁב עַל תְּכַלִּיתוֹ הַנַּעֲצִי עַל
יְדֵי דְבָרֵינוּ אֲשֶׁר זֶה חֲלָקִי מִפְּלַ עֲמֵלִי, וְחוּץ
מִזֶּה הַכֵּל הַבֵּל. כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (תְּהִלִּים מֵט)
אֵל תִּירָא מִי יַעֲשִׂיר אִישׁ וְכוּ, וְצִירִיכִין לְזַכֵּר
כָּל דְּבָרֵי אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵם לְבִרְכָה
כְּפִשְׁטוֹ בְּתַמְיִמוֹת שְׁאֵמְרוּ (אֲבוֹת פֶּרֶק ו)
אִין מְלִיין לוֹ לְאֵדָם בְּשַׁעַת פְּטִירְתוֹ לֹא כְּסָף
וְלֹא זָהָב וְכוּ אֶלָּא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים
בְּלִבָּד. אֲבָל עֲצוֹת אֲמַתִּיּוֹת לְהַנְצִל מִבְּלִבּוֹל
וְעַקְמוּמִיּוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם שְׂמַעְתֶּם
וּמִבְּלִבֵּל הַלֵּב בְּלִי שְׁעוֹר צִירִיכִין עִתָּה
בְּדוֹרוֹת הַלָּלוּ לְחַפְשׁוֹ וְלִבְשׁוֹ מִסְפָּרֵי אֲדוֹנֵינוּ
מוֹרְנוּ וְרַבְנֵנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה וְאֶצֶל תַּלְמִידֵינוּ
וְאֶצֶל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵינוּ מִלְּפָא דְעַלְמָא יַבְרָךְ
יְתְּהוֹן וְכוּ.

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"ג	משנה בתורה ח"א	דף היומי בימות	עלים להרופה
שבת	כו	ק:	קב	ע:	קי	תנ
א	כז	קא:	קבא	ע:	קיא	תנד
ב	כח	קא:	קבב	עא:	קיב	תנה
ג	כט	קב:	קבג	עא:	קיג	תנו
ד	ל	קב:	קבד	עב:	קיד	תנד
ה	א	קב:	קבה	עב:	קטו	תנה
ו	ב	קב:	קבו	עג:	קטז	תנט

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ה

למדן או צדיק?!

תמיד הפרידו מחלוקות בין הלמדנים לצדיקים. הוויכוח הוא מי עדיף ומי צודק - צדיק או למדן? אבל הדרך היא לשלב בין צדיק ללמדן.

כשרונות זה ברכה, אדם מוכשר מסוגל לעשות דברים רבים יותר באופן טוב יותר. זו מתנת שמים, אבל זהירות, מתנות גם עלולות להרוג. יש אנשים שהיו יכולים לחיות שנים רבות יותר אילו לא שהכשרונות שלהם הורידו אותם לשאול. יש אנשים שהתברכו ביכולת חשיבה מפותחת, הם מסוגלים לפלפל בכל נושא ולנמק כל עניין. זהו כישרון חשוב, אבל מה יקרה אילו אדם זה יצליח בכישורו הנדיר להכשיר את השרץ בסיוע נמרץ של ק"ן טעמים, האם לא יצא שכרו בהפסדו?

אותיות ונקודות

פרשת השבוע מספרת על קרח משבט לוי. כישורים לא חסרו לו, הא ראה - טיעונוי סחפו מאתיים חמישים ראשי סנהדראות. ממרחק הדורות בריא לנו מי הצודק ומי הטועה, אבל אין זה אומר שבזמנו זה היה ברור, ואין זה אומר שכיום זה נהיר. מחלוקת קרח ועדתו, כפי שמלמדים הצדיקים, קיימת עדיין. תמיד נידרש להתמודד עם שגיאת עדת קרח ולבחור במי להאמין ובמה.

עוד הרבה קודם שהוא חלק על משה, שרר אצל קרח פירוד בין "צדיק" ל"למדן". צדיק ולמדן הן שתי דמויות מנוגדות לכאורה. במשך הדורות התגלעו ביניהם מחלוקות, עד שנדמה לפעמים כאילו הם יריבים מושבעים. את הלמדן אפשר להבין ולעכל. למדנות היא עניין שניתן להערכה כמותית. מה אתה יודע ללמוד, איך יכולת הפלפול שלך. אבל צדיק, מה זה צדיק? השאלה הזו מטרידה את הלמדן, מה זה צדיק. מדוע חסר לי צדיק?

הצדיק והלמדן שונים זה מזה, אך היעוד העליון הוא לאחד ביניהם. החיים מורכבים מגוף ונשמה, ובתורה יש אותיות ונקודות. אי אפשר לגוף מבלי הנשמה, ואי אפשר להשמיע את האותיות ולהבין את משמעותן מבלי להניע אותן על גבי הנקודות. הנשמה מפיתה חיים בגוף והנקודות מחיות את האותיות. הלמדן הוא אותיות משום שהוא עסוק בחלק האותיות שבתורה, במה שכתוב, בגופי תורה. אולם כשם שאי אפשר להבין את משמעות המילים מבלי להתייחס לניקוד, כך אי אפשר להבין באמת את התורה מבלי לשים לב למה שמעבר לאותיות

צדיק ולמדן הן שתי דמויות מנוגדות לכאורה. במשך הדורות התגלעו ביניהם מחלוקות, עד שנדמה לפעמים כאילו הם יריבים מושבעים.

ומה כבר יכול להיות גדול יותר? הוא אינו מבין מדוע דרושים צדיקים לעולם. והניתוק הזה מלווה הלאה גם את שאר טענותיו: בית מלא ספרים מדוע דרושה לו מזוזה? בית עמוס בספרים זה עניין מוגדר, נראה לעין. יש כאן חשיבות שניתנת להערכה כמותית. הוא למדן, הוא ידען, הוא מוצלח. אבל המזוזה שם על המשקוף, מה היא מוסיפה? כנ"ל גם בנוגע לחוט של תכלת בציצית.

נחש מלומד

היהדות מורכבת מצדיק ולמדן. יש את הגדרים והסייגים הפשוטים הנראים לעין, ויש את טעמי המצוות שלא נתגלו. יש דברים כמותיים ויש איכויות בלתי ניתנות להערכה וכימות. הבעיה מתחילה כאשר הלמדן מתכחש לצדיק. זה כמו אות שאיננה מוכנה לקבל את מרותו של הניקוד. היא מאבדת כמובן כל משמעות.

הלמדן הקמאי היה נחש הקדמוני. בלמדנותו הצליח לגרום לאדם לעבוד על ציווי השם ולאכול מעץ הדעת. איך הצליח הנחש להטעות את אדם? הוא הפריד אותיות מהנקודות. הנחש אמר את המילים של השם אבל העמיס עליהם כוונה ונשמה אחרת.

תיקונו של הלמדן הוא להפוך לתלמידו של הצדיק. להניח לצדיקים לנקד ולהחיות את היהדות הפשוט שלך, את לימוד התורה ואת קיום המצוות. הייה למדן, אבל אל תניח ללמדנותך לגזול ממך חוט של תכלת ומצוות מזוזה.

"רבש"ע!" כמה עורך מגיע לך...?

היה חסיד ברסלב אחד ששמו היה זושא. והיו מכנים אותו "זושא גאט..." (-זושא ה...) כך קראו לו. הייתה לו חנות והוא כל פעם היה רגיל לומר "ריבוננו של עולם!" בהשתוקקות נפלאה. כשנכנס מישוהו לחנות הוא שאל אותו 'מה אתה רוצה?' ומיד הוא פנה להשם יתברך ושוב אמר: "ריבוננו של עולם!" ולכן נתנו לו את השם "זושא גאט". על כל דבר, כגון כשהלך לדבר עם בן אדם, הוא אמר לפני כן "ריבוננו של עולם", ורק אחרי זה הוא דיבר אתו.

היה פעם מעשה עם זושא זה, שפעם אחת הייתה חבורת גנבים שגנבו אצל שר מלוכה אחד איזושהו מלבוש יפה. נו, הגנבים הרי יודעים שיחפשו אותם... הם ראו איך שזושא עולה על איזה עגלה כשידייו רועדות מקור. הם אמרו לו: "זושא, הרי קר לך, קח לך את המלבוש ותלבש את זה!" הוא הרי לא יודע כלום, העיקר שיש מלבוש...

שליחי המלכות חיפשו שם, והנה הם רואים את זושא הולך לבוש עם המלבוש!

הם הורידו אותו ועצרו אותו, והוא הוחזק במעצר עד שהגיע יהודי שחילצו משוביו בדרך לא דרך. מיד עם היחלצו - שם פעמיו וברח לעיר טשעהרין.

אני מכוון בזה לספר כיצד אדם שחי תמיד עם ה', תמיד יהיה ה' אתו לחלצו מכל מיצר.

הוא היה אדם שדבוק מאוד בהש"ת. אדם שלא מדבר עם אנשים לפני שמזכיר את שם ה'.

כמוכן שאין כוונתו שצריך 'לחקות' אותו. אך זה אנו צריכים לדעת, ששלמות התפילה ושלמות הקשר עם הש"ת, זה - שבכל עת ובכל מצב לחיות עם תפילה.

הכרנו יהודים שהיו ממש קדושים, אנשים קדושים. והכל רק ע"י שהתנהגו עם הדרך הזאת שאנו מדברים כאן. שעל כל עניין ועניין מחייהם הפרטיים - היום מתפללים ומבקשים מהש"ת. הם לא היו זזים בלי תפילה.

איך אני יכול לריב עם השני? הרי אני מדבר על זה עם ה'! אני כבר לא יכול אחר כך לריב יותר... על זה אמר רבינו שכל עניינו הוא - תפילה!

הש"ת בעצמו עוסק בתורה

אך הביאור הוא, שבאותם ג' שעות יושב הקב"ה ומצייר את האור של התורה בציוור טוב שיכול האדם להתחבר ולהתקשר לאור של התורה. כי יכול האדם ללמוד ולצייר את האור של התורה בדעתו בציוור לא טוב, כמו שרחמנא ליצלן, הרבה בני אדם התרחקו מלימודם כי לא הצטייר בדעתם הלימוד בציוור הנכון.

כי בשלש שעות ראשונות של תחילת היום הוא זמן קריאת שמע של שחרית, ואז בני ישראל מתעוררים להמליך את ה', ובאותם ג' שעות, הש"ת כביכול מצייר את התורה בדעת האדם בציוור טוב.

-ג-

ונמצא, שכאשר אדם קם בבוקר ומזדדז לקרוא קריאת שמע, וחושב מהדבר הזה, שהקב"ה יושב כביכול בשעות אלו, ועוסק בתורה לצמצם לי התורה, כדי שיצטייר אצלי בציוור מתוק ונעים, אזי יכול האדם להתעורר מאוד לחשקת התורה.

כי כל חסרון החשק נובע מכך שהאדם מצייר את הלימוד בציוור לא טוב. אך כשזוכר שהש"ת מצייר יושב בכל בוקר, ושוהה כביכול משך זמן בשביל לצייר לו ציוור חדש מתוק ונעים על כל המושג תורה. אזי מכה באדם ההבנה הנוראה, שתורת ה' היא לא רק איזה ארון ספרים שצריך ללמוד ולזכור בעל פה, אלא הוא ממש ענין חי, שהש"ת בעצמו יושב בכל בוקר ודואג איך להכניסו אליו בפרטיות.

-א-

כל דבר בעולם יכול האדם לצייר בדעתו בציוור טוב, נחמד ונעים, ולהיפך, יכול לציירו בציוור לא טוב, [כמו שמצאנו במרגלים שאת אותם פרטים בארץ ישראל, יש שראו אותם בטוב, ויש להיפך ח"ו].

וכמו כן בתורה הק': יש בתורה מתיקות גדולה, ומי שממתין ומשתדל מציידו, ואינו מתייאש, הוא יכול לזכות להרגיש נעימותה ומתיקותה. אלא שמחמת שהאדם יש לו ציורים בדעתו מהעבר שלו בתורה, או שלא הבין, או שביזו אותו על חסרון הצלחתו ועוד ועוד כמה סיבות, וציורים אלו שמצייר את התורה בציוור לא טוב, הם אלו שעומדים בעוכריו שלא ירבה בהתמדת התורה.

-ב-

ועל כן נזכיר שיחה משיחות הר"ן (אות ז). הוכיח רביז"ל אחד בענין התמדת הלימוד, ואמר לו בדברי תוכחתו: והלא גם השם יתברך לומד כמו שמבואר בדברי רבותינו זכרונם לברכה סדר היום שיש להקדוש ברוך הוא, שלש שעות עוסק בתורה וכו' (עבודה זרה ג:).

שיחה זו מעוררת תימה, כי רביז"ל רוצה לעורר בנו חשק עצום ללימוד התורה, על ידי שידע האדם שהש"ת בעצמו עוסק בתורה כביכול שלש שעות ביום, ולכאורה יש להבין משמעות הענין שהש"ת בעצמו עוסק בתורה, ומה משמעות הענין שעוסק בכך שלש שעות ביום.

נצור לשונך הלכות רכילות

אפילו אם השומע כבר היה שונא לאדם שעליו מספר רכילות, אסור לספר עליו, כי מחזק השנאה החדשה ומעורר ריב חדש. אסור לדבר רכילות על כל אחד מישראל, בין קטן בין גדול, בין עם הארץ ובין ת"ח.

מכמה טעמים חמור יותר רכילות על ת"ח משאר רכילות: א. ת"ח מסתמא אינו עושה עוול או מגנה לשום אדם בלי סיבה, וצריך לשאול אותו טעמו לפני שמחליטים עליו, וכל זמן שאינו יכול לברר טעמו, חייב לדונו לכף זכות, אפילו כשהמעשה נוטה יותר לחובה. ואם לא בירר וסיפר, נחשב לו כעון מוציא שם רע. ב. מצות עשה להתדבק בחכמים ובתלמידיהם בכל מיני חיבור [רמב"ם דעות ו,ב]. מותר לדבר רכילות על מי שיצא מכלל ישראל, וכן על מי שיצא מכלל 'עמיתך', כפי התנאים המבוארים לעיל.

פי אם לא היה מהלכות, היו מהרבין הפתים של התפלה כ"כ ע"י הוספת שכנים הרבה, עד שפבר היו כל הטובות לישראל. וזה עקר מהלכות קרה ועדתו על משה רבנו - שהוא בכל דור דור, פי בכל מקום שיש מהלכות - יש בהם ניצוצי קרחה:

הליכות

שיחות ומנהגים

עבודת ה'

תאונות רעות ונסיונות

גבו ויעשה את שלו'

תודה והודאה

רבנו אמר: "א מענטש אז ער בעט דעם אויבערשטן א זאך און ער לויבט נישט פריער, זאגט ה' יתברך ס'איז דיר אזוי שלענטש אז דו האסט גאנצישט וואס צו לויבן מיר? אבער א מענטש אז ער לויבט דעם אויבערשטן פריער, זאגט דער אויבערשטער אט דאס הייסט גוט? איך וועל דיר איצט באווייזן וואס הייסט גוט!" - "אדם כשהוא מבקש מה' יתברך איזה דבר, ואינו מקדים להודות, ואומר השם יתברך: וכי כל כך רע לך שאין לך פלאם מה להודות לי? אך האדם שמקדים מודה לה' יתברך, ואומר השם יתברך וכי זה נקרא טוב? אני אראך עתה מה נקרא טוב!"

שיח שרפי קודש

מוהר"ב' אמר לענין שצריך רק תפלה בכדי לבטל את התאוות, ואין מועיל על זה עצות אחרות: "אז מען ברעכט א תאוה ווערט צוויי" - "כש'ש'וברין תאוה, בקה ממה שתים". רצה לומר, שאת התאוות צריך לבטל לגמרי. פי אם רק שוברים אותן, יכולים אחר כך להתגבר שוב ולהפילו יותר. ויכרך משל, כש'ש'וברין דבר, נעשה ממה שני תלקים:

פעם כש'דבר רבנו מגדל לח הציר והתגברות התאוות רעות רחמנא ליגלו, אמר: "א מענטש קען האלטן א מת דריי טעג, און אז ער וועט זעהן די תאוה וועט ער אים ווארפן איבער די פלייצעס און ער וועט טאן זיינס" - "אדם יכול לאחז בידו מת שלשה ימים, ואף על פי כן כשיצאה את התאוה, יזרק את המת מאחורי

ארץ שאבניה מרגליות

"הרבי עורך היום סעודה רבת!" חלפה-עברה הרינה בסמטאותיה של צפת העתיקה. "האמנם?! תהו השומעים, "מה יום מיומיום? הלא לא ראש חודש היום, לא יארציט לאחד מרבותיו או אבותיו הקדושים, ולא שמחה בקרב אחד מבני משפחתו, ובכן לסעודה מה זו עושה?"

אולם הם הבינו כי אם הרבי עושה סעודה, הרי שיש לכך טעם כמוס. ימתינו וישמענו מפיו הקדוש את סוד הדבר.

התפילות נענו
ציון הרה"ק הרב עין' בצפת

לאחר אותה שבת, החליט ה'בת עין' לעלות לארץ ישראל ולמלא סוף סוף את תשוקת ליבו הטהורה המפעמת בקרבו זה ימים ושנים רבות. אומר ועושה. למרות קשיי הדרך והטלטולים קם ועלה לארץ הקודש והתיישב בצפת.

לאחר תקופה ממושכת, פגש באותו שד"ר. פנה אליו ה'בת עין' ואמר "יש בלבי קפידא עליך. עליתי לארץ וזכיתי לראות בטובה וחשתי כי אכן כמאמר הכתוב 'ענינה' אלוך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה', עיני אינן שבעות מלהביט ולהרגיש קדושת ארץ ישראל, אך דבר אחד בדברך אינו נכון, מה שאמרת כי אבני הארץ כמרגליות, והנה אבניה ככל האבנים!"

נענה ואמר לו השד"ר "אבני הארץ נוצצות כמרגליות, אך לא כל אחד זוכה לראות".

נכנסו הדברים בלבו הטהור של ה'בת עין'. הוא מיהר תיכף ומיד להסתגר בחדרו ושפך לבו בדמעות שליש לפני היושב במרומים: "ריבוננו של עולם! מאמין אני כי אין אבניה של הארץ הקדושה ככל האבנים, אך לדאבני הרב אינני זוכה לראות זאת. עשה נא שאהיה מן הזוכים לראות את ציון ותפארתו!"

כה התפלל במשך תקופה ניכרת. לאחר זמן מה, זימן אליו רבי אברהם דוב את בני חברתו לסעודה, ובאותה שעה, כאשר המה ראו כן תמהו תמיהה גדולה לשם מה ערך רבם הדגול סעודה מכובדת כזו בסתם יום של חול, פתח פיו הקדוש ואמר להם:

"רואה אני שתמהים אתם תמיהה גדולה על מה ולמה זימנתי אתכם לסעודה זו, ובכן, דעו כי היום נענתה תפילתי ויחני הבורא יתברך לראות שאכן אבניה של ארץ הקודש מאירות כמרגליות!"

וסיים ה'בת עין' ואמר: "וגם מי שאינו זוכה לראות זאת בעיניו, שידע נאמה כי אין החיסרון אלא בו, ולא בארץ הקדושה אשר את מעלתה אין לשער!"

אברכים בני תשחורת, נעים וזקנים נהרו אל ביתו של הרה"ק הרב עין' מאוריטש, ליטול חבל ולהשתתף בסעודת המצוה, אשר טרם ידעו את סיבתה ופישרה.

חיבת הארץ שפיעמה בלבו של רבי אברהם דב מאוריטש, היתה עצומה. עוד בימי שבתו בז'יטומיר שבאוקראינה, נוהג היה להכניס לביתו כל שד"ר (שלווחא דרבנן) שבא מארץ הקודש, לדאוג לו לארוחה ראויה, ואגב כך לבקש ממנו לספר בשבחה של ארץ ישראל.

ויהי היום, ולז'יטומיר הגיע שד"ר מכובד, שהתארח בשבת אצל ה'בת עין'. בסעודה הפליג היהודי לספר בשבחה של הארץ וכל כמה שהוסיף לספר הפציר בו רבי אברהם דב שיספר עוד, על ירושלים, על מקום המקדש ועל שאר ערי הקודש.

השד"ר שכבר סיפר בהרחבה יתרה ולא חסך בתיאורים מופלגים ומעשיות מופלאות על הארץ הקדושה ויושביה, ככל שזכר, נענה ואמר "ארץ ישראל כה נפלאה היא, עד שאין אבניה אבנים רגילות, אלא מרגליות הן!"

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ה - התורה הזמנית - מאמר ח' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ג] ודע שאין שני בני אדם שוין זה לזה. כי כל הנשמות הם זה למעלה מזה, וזה מלבוש לזה. ופנימית של תחתון נעשה לבוש והיצוניות להיצוניות עליון. נמצא פשאחד רוצה לעלות ממדרגתו למדרגה עליונה, אזי הולך ונעתק האדם העומד במדרגה העליונה, והולך ונעתק למדרגה היותר עליונה, כי אי אפשר שיהיו שני אנשים במדרגה אחת. ואינו נעתק מהאדם העליון, אלא הפנימיות שלו, והיצוניות נשארו. וגם האדם שבמדרגה התחתונה, אינו נעתק ועולה, אלא הפנימיות. והפנימיות של התחתון, נעשה היצוניות להיצוניות עליון:

ואף על פי שכבר נשבר הקלפה שבמדרגה עליונה על ידי האדם העליון, אף על פי כן, בפנימיות של העליון נעתק משום. (נ"א והיצוניות התחתון) והיצוניות התחתון עולה, אזי הקלפה חוזר ונעדר. כי לא נכנעת אלא לפני האור הפנימיות של העליון, אבל לפני התחתון אפילו לפני פנימיותו, יש פח בידה להתעורר כנגדו. ובשביל זה צריך לו לשבר אותה ולהכניע אותה מחדש:

והפנימיות והיצוניות, הם שני מיני עבודות: עבודה של תורה ותפלה ומצוות, הם פנימיות. ועבודת היצוניות, הינו איכיל ושתיה, צרכי הגוף, הם היצוניות. ועבודת היצוניות, הינו איכיל ושתיה, של האדם העומד במדרגה העליונה, היא מאירה ומשפחת יותר, מעבודות פנימיות, הינו תורה ותפלה, של האדם העומד במדרגה התחתונה. ובשביל זה פנימיות התחתון נעשה לבוש להיצוניות העליון:

וזה פרוש (ימיה י"ז): "פסא כבוד מרום וכו', פסא זה בחינת פנימיות, לשון אתפסא. כבוד, זה היצוניות ולבוש, פמו שבתוב (שבת קי"ג): 'רבי יוחנן קרא למאנה' וכו'. מרום מראשון הינו פשנתרומם ונתעלה ממדרגה הראשונה, ואז נעשה מפנימיות היצוניות. בשביל זה, מקום מקדשנו צריך לקדש את המקום מחדש, כי הקלפות חוזרים ונעזרים כנ"ל:

מה נתחדש באות זו

הנה עניין זה שכשהאדם עולה לעולם ומדרגה חדשה מתעוררים הקליפות מחדש כבר מובא קודם באות ב', אלא שכאן מוסיף רבינו לבאר את עניין זה של ההרמה וההגבהה, שכל נשמות ישראל הם זה למעלה מזה וכשאחד עולה, עייז עולים כולם, וצריך להבין מהו ההדגשה המיוחדת בזה, גם יש לעיין אם כשרבינו מזכיר את האדם העומד במדרגה העליונה הכוונה למדרגה שמעליו, או שיש כאן רמז למי שנמצא במדרגה העליונה ביותר.

עיקר הקושי הוא ההתחלה

ונבאר קצת עניין זה כי באמת בזה מתגלה הפתח להבנת כל המאמר הקדוש הזה, כי עיקר הקושי בעניין זה של בירור המדמה הוא איך זוכים להתחיל, שהרי כל זמן שאדם הולך אחר המדמה, הוא נופל יותר ויותר, עד שנופל לבחינת שרירות לב, עד שכבר אפילו לא כואב לו על מצבו, והוא מתרגל לריחוק מה', עד שנופל ללב האבן ממש רחמנא ליצלך, ועיקר עבודת האדם הוא להתחיל לצאת מהמדמה ע"י איזה נקודה של אתערותא דלתתא של שבירת המדמה שעי"ז הוא מכניע את השרירות לב, וזהו כח עצום של בחינת שמיר, שכשאדם זוכה לזה ע"י הנקודה של אתערותא דלתתא שהתעורר, עייז הוא זוכה להארת אור השכל באופן שאם ירצה יוכל להמשיך ולהתקדם עוד ועוד עד שיזכה לשכל בפועל ולשכל הנקנה, וכך יוכל להמשיך לזכות לעוד נקודה של שכל ועוד נקודה של שכל ולעלות מדרגה לדרגה, וכמו שנתבאר כל זה במאמרים הקודמים.

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

מהו "השלמות והמעלה מכל המעלות", ו"עיקר תכלית הטוב של הנשמה"? הוא חסד גדול מאת ה' שהוא משלם לאדם מדה כנגד מדה, שעי"ז הוא מבין לפשפש בְּמַעֲשָׁיו וְלִידַע החטא שפגם בו וְלָשׁוּב בתשובה. אך דע, שפקר... הוא בארץ ישראל. לקו"מ סי' קפ"ז.

הזוכה: שמחה זעליג ריינס ירושלים זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

באיזה מעמד עסק רבינו לתקן פגם קורח?

חיי מוהר"ן, שבת ה'

ומעיין מן המקדש יצא

אבל ההתחלה הזו עצמה הרי היא קשה מאוד מאוד, שהרי האדם נמצא במצב של שרירות לב ולב האבן ואיך יוכל להתעורר לנקודה הזו של האתערותא דלתתא, ומוכרח להיות שיש גם איזה בחינה של אתערותא דלעילא שאדם מקבל כח להתעורר ולעשות איזה נקודה של אתערותא דלתתא, ובאמת כפי שמבואר בפירוש בתחילת המאמר, הכח הזה מקבלים מבית המקדש, וכמו שהביא רבינו את הפסוק ומעיין מן המקדש יצא, וזהו מעיין החכמה והדעת שזוכים ע"י הבית המקדש, שהמעין הזה מבטל מהאדם את כל בלבולי המדמה, ובאמת משחרב בית המקדש בטל השמיר ונופת צופים ואמנה, שהם מרמזים ל"ג המדרגות של שכל בכח ושכל בפועל ושכל הנקנה, שכל זה האיר בבית המקדש, ועכשיו אין לנו את האהרה הזו.

הארת מעיין השכל כשאין בית המקדש

אלא שאם כן ניתן כביכול לחשוב שעכשיו שאין לנו את בית המקדש, באמת אין אנו יכולים לזכות לשכל דקדושה, שהרי כך מפורש במשנה שהביא רבינו שבטל השמיר ונופת צופים ואמנה, שרבינו מפרשו על מדרגות השכל וכנ"ל, ואם כן הרי מפורש כאן שצריך בשביל זה את האור של בית המקדש וכמו שמביא רבינו את הפסוק ומעיין מן המקדש יצא, ואם כן עכשיו שאין לנו בית המקדש, באמת איך נוכל לזכות לזה, אבל פשוט לכל בר דעת שלא זהו כוונת רבינו, והרי כל המאמר הזה נאמר לנו, ורבינו מלמד אותנו שצריך "כל אדם" להוציא את עצמו מהמדמה ולעלות אל השכל, והיינו שזה דבר ששייך לכל אדם בכל מדרגה שהיא, שבכל דרגא שהיא יש נקודה שהוא יכול להכניע את המדמה ולעלות אל השכל, [כי בעינין זה כלול כל המדרגות שמתבארים בהמשך המאמר, הן שבירת המדמה ועלייה אל השכל בכח, הן השתמשות בשכל בפועל, והן שכל הנקנה]. אבל איך באמת זוכים כשאין בית המקדש, למעיין הזה שיוצא מבית המקדש ומאיר את הארת הדעת והשכל שע"י יכולים לצאת מכל הבלבולים והדמיונות של המדמה.

אלא שיש את הצדיק שהוא בבחינת בית המקדש, כי הוא זכה לבירור המדמה בתכלית הבירור עד שזכה ממש לבחינת הארת הבית המקדש, וממנו נוכל לקבל את האור הזה שהאיר בבית המקדש, וזה מה שמלמד אותנו רבינו באות זו, שבאמת כל נשמות ישראל הם מחוברות בתכלית, עד שהם כנשמה אחת ממש, וממילא יש כח לאחד להרים ולהגביה את חבריו, וממילא מובן שעיקר הכח לזה הוא למי שהוא במדרגה העליונה ביותר שהוא עולה מדרגא לדרגא ועי"ז מעלה את כל נשמות ישראל עמו, כי כולם הם כנשמה אחת, וממילא מובן שגם כשאדם נמצא בתכלית המדמה ובתוקף השרירות לב ולב האבן, יש לו זמנים של התעוררות הארת השכל שמתעורר לחזור להשי"ת ולצאת מהמדמה, שזה נעשה ע"י שהנשמות שמעליו התעוררו ועלו מדרגא לדרגא, ובעיקר הצדיק העליון שהוא במדרגה העליונה ביותר שהוא עולה בכל עת מדרגא לדרגא ועי"ז הוא מעלה את כולם ומכניס בהם כח נפלא ונורא של התעוררות לתשובה, שזהו בזמן החורבן בחינת המעיין שיוצא מן המקדש ומאיר את הארת הדעת והשכל בכל נשמות ישראל. אבל מאחר שעיקר עבודת האדם הוא לברר את הבירורים ששייכים אליו, לכן אין הדבר נגמר בזה, שהרימו והגביהו אותו, כי אמנם עלה באמת למדרגה אחרת, אבל דייקא עכשיו מתעוררים מחדש כל הבלבולים שבמדרגא זו, כי יש את הפרי שלו במדרגה הזו, שעליה יש קליפה מיוחדת, ומוכרח שיהיה את האתערותא דלתתא שלו לצאת מהמדמה לפחות בנקודה קטנה, שע"י הוא יכול להכניע את הקליפה שבמדרגה שהוא בה עכשיו, עד שיוכה לכל מדרגות השכל והדעת שבעולם ומדרגה זו, אבל על כל פנים ההתחלה היא כן בדרך של אתערותא דלעילא שאינה תלויה רק בו, וממילא יש לו את הכח לעשות את האתערותא דלתתא, אלא שאחרי הכל עיקר התיקון תלוי באתערותא דלתתא וכנ"ל.

שיש לצדיק פירוש יותר עמוק לחיים שלך, ואתה בשרירות. התוצאה הראשונה זה שנחשך אור הגוונים, כי אין השתקפות של שכל דרך הבשר שלך, ואתה נופל לעצבות נוראה מאחר ואין לחיים שאתה תופס מה למכור לך. זאת הסיבה שקורח בלעתו האדמה, העפר זה יסוד העצבות [זלעז" מהשמחה שבאות ה']. והתיקון הוא שנצטק 'משה אמת ותורתו אמת' ואנחנו בדאי' - בודיא - מדמה, כשנבין שאנחנו רק המדמה והלבוש של אור הצדיק הבלתי נתפס, ממילא נצא מהבויג, ונשמח שזכינו להתקרב לצדיקים המקרבים אותנו להשי"ת. שלום ק. כהן. בית שמש

הנפילה היא כשאתה חושב שאתה זה הסיפור חיים שלך, ואתה לא תופס שאתה מרכבה ולבוש לשכינה, ומשם כל התאות והמחשבות וכו', זה נקרא שרירות לב, לשון שררה, חטא עץ הדעת 'והייתם כאלהים'. ביחס לצדיק זה בוודאי גם כך, שהרי הנשמות הם לבוש אחד לשני, והצדיק הוא הפנימי, ואתה הלבוש שלו שצריך לגלות את כבודו. קורח לא הסכים לקבל את זה, היה נדמה לו שהוא השר [שרירות] ולכן אמר 'כי תשתרר עלינו'. לגבינו זה אומר שכשאתה אומר שתנפסת כבר את השכל של תורה כ"ה, או את הענין של התבודדות, או את הפירוש של החיים שלך, ממילא אתה לא מוכן לקבל

לכבוד מערכת עלה לתרופה ברצוני לשתף את הציבור בנקודה שעלתה לי, איך הסיפור עם קורח ממש קשור לתורה כ"ה. ואיך שזה משליך על חיינו לעובדא ולמעשה. הענין של כח המדמה זה שמדמה דבר לדבר. ותכליתו הוא כדי שתראה מתוך הדבר את הגוונים, ושתדע שהתנוצצות הכסף זה לבוש לגוונים עילאין שמלובשים בו, ותשעה אליהם. הצרה מתחילה כשאתה תופס שהלבוש והמשל הוא העיקר, ואתה אומר על הזהב 'אלה אלהיך ישראל' ח"ו. באדם, בתפיסה העצמית זה אותו דבר, הרי מהות השם אדם זה 'אדמה לעליון', שתבין שאתה לבוש כבוד לאור ה' בעולם, וממילא 'מבשרי אחזה אלו-ה'.

טעם גן עדן

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (ב)

אל תדחוק עצמך להתלהב

ללמוד את הספר בריצינות, לא במחטף [ואף שצריך לחטוף כל עת, ולא לצפות בדווקא לרגע של יישוב הדעת, אך באופן כללי יש להבין שצריך להקדיש לכך זמן]. יקח תורה או הלכה בליקוטי הלכות, ויתחיל ללמוד לאט לאט מילה אחר מילה, עד שיסיים קטע אחד, ואז ינסה בקצרה לסכם לעצמו מה כתוב כאן. אם לא הבין מה כתוב שם, שידע לפחות לברר לעצמו, מה לא מובן, ומה כן מובן, וכך ימשיך מקטע לקטע בעקביות יום אחר יום. [ה] כשזוכה להוציא נקודה ברורה, אף שהיא נדמת לו כנקודה קטנה, ינסה להתחבר לאותה נקודה, לחשוב בשכלו ומחשבתו על מה שלמד, לא דווקא בהתלהבות שבלב. [ו] ספרי צדיקים הם בבחינת 'שתהיה שלהבת עולה מאליה', וכשדחוק עצמו להתלהב, הוא מפסיד את עיקר החידוש שיש בתורה. ולכן ישתדל ללמוד בפשטות קטע אחר קטע, וינסה לדעת מה מובן ומה לא מובן, וכך לאט לאט ככל שייכנס במחשבתו את הדעת שלמד, יראה איך הספר מוליכו שלב אחר שלב.

[א] בשביל לזכות להכנס בשערי תורות רביז"ל דרוש הרבה סבלנות. וכאשר אדם רוצה לחטוף את הכל בבת אחת, הוא נופל ומתבלבל ומרגיש לא שייך לתורתו הנפלאות של רביז"ל ולהלכותיו המיוחדות של תלמידו ר' נתן ז"ל. [ב] כאשר אדם פותח את הספרים מתוך רצון להתלהב ולבעור תיכף ומיד, בדרך כלל הדבר לא יצליח בידו ומאוד מזהר יתייאש מהקשר לספרים, ואולי ישאר לו אמונה בקדושת הספרים כי כך שמע מאחרים, אך בפועל הוא עצמו לא ירגיש שהספרים באמת מוליכים אותו בחייו בהדרכה פרטנית. [ג] יש לפתוח בכל פעם את הספר ביישוב הדעת, באופן שרוצה להטות אזנו מה כתוב בספרים, מה רביז"ל אומר לו, בלי מטרות מוקדמות שסימן לעצמו שרוצה להתחזק ולהתלהב בהם, וכך לאט לאט ימצא קשר ממשי לתורות, ויוכל לראות בחוש איך הספר ממש מדריך אותו צעד אחד צעד ומלמד אותו לחשוב נכון, וגם לפעול למעשה מה שצריך. [ד] הענין פשוט מאוד לכל אחד בכל דרגא ודרגא, רק שצריך להיות עקבי בזה, להתיישב

גלגולי חובות

איתא בליקוטי מוה"רן (סי' עו) כי אף שכידוע, פרנסתו של אדם מושגת בהשגחה פרטית, והוא יתברך לבדו הוא הזן ומפרנס לכל תמיד, אף על פי כן השפע אינו מוגבל בזמן ופעמים שהוא מגיע אל האדם באיחור זמן, שלא בעת שנצרך לו, אך על ידי שהאדם בוטח בהש"ת 'צופה בעיניו להש"ת לבד ובוטח בו' הרי הוא עושה כלי וגבול לשפע שיושפע מיד כשנצרך לו.

ההיפך הגמור ממדת הבטחון היא דחיקת השעה, וכמו שהפליג רביז"ל כמה וכמה פעמים (שיחות הר"ן סי' קכב ועוד) לדבר בגנות מדה זו, מדה מגונה שבעקבותיה האדם מסתבך בחובות, וביותר האריך לדבר בו מוהר"ת זי"ע (ליקו"ה הלכות ריבית הלכה ג) כי תאוות ממון נובעת מכך שאין לאדם אמונה ובטחון בהש"ת שהוא יתברך יכול להזמין לו פרנסתו בסיבה קלה בלא יגיעות, עיי"ש שהאריך.

ועל אחת כמה וכמה בהלוואה שאינו יודע האיק' יפרענה, שהוא איסור גמור וכמבואר ברמב"ם (הל' מלווה ולווה פ"ו ה"ג) "אסור ללווה ליקח הלוואה ולהוציאה שלא לצורך ולאבדה עד שלא ימצא בעל-חוב מאין יגבה, אף על פי שהמלווה עשיר גדול, והעושה זה רשע הוא, שנאמר 'לווה רשע ולא ישלם', וציוו חכמים 'הי ממון חברך חביב עליך כשלך'".

מכל זה אנו רואים כמה החמירו רבותינו הק' בלקיחת הלוואות, שהוא פגם נורא במידת הבטחון בדחקו את השעה כשאינו סמוך ובטוח בהש"ת שיעזרו, וביותר כשאינו יודע מהיכן ישיב למלווה הלוואתו.

עומק הפרשה

חלוקה מסוכנת

באמת טענה זו מנקרת בלב כל אדם, אמנם את המצוות שהוא זוכה לעשות כראוי, מחשיב כל אחד ומאמין שכעת הוא 'עשה משה', בוודאי פעל ועשה למעלה, אבל באותם מצוות של נעשו בכונה ובזיכרון כמו שתכנן מלכתחילה, בהם הוא מזלזל ואינו מאמין שגם הם חשובים ויקרים עד מאד אצל הש"ת.

שורש פגם זה הוא עוון החלוקה, כי כלל ישראל הוא בנין שלם ומורכב, שכולו יחד עוסק ובונה את השכינה הק', לעורר יחודים למעלה ולעשות נחת רוח ליצור, והצדיקים המופלגים שבראש בנין זה, הם מעלים את כל העבודה לעורר תיקונים אלו, ואכן הם מעלים כל נקודה טובה של אדם מישראל, הם לוקחים את אותה מזוהה שהקדיש בפתחו ועושים אותו משכן לשכינה הק' הנוודת מביתה בגלות, את אותו חוט דק שהקדיש להש"ת בבגדו מעלים הצדיקים לעשות כיוסי לשכינה הק' בעת הזאת אשר "כי היא כסותו לבדה היא שמתלו לעורו במה ישכב", כמובא בזוה"ק (שם). קרח לא האמין בחיבור זה, לא יכול לקבל שיש צדיקים המעוררים חיבור זה, אלא כל העדה כולם קדושים בעצמם, כל אחד צריך להעלות את השכינה הק' בעצמו, ואם אינו מעלה אותה בעצמו אין לו קשר להש"ת, ומחמת שפגם זה מנקר בכל אחד הזוהירה התורה "ולא יהיה כקורח ועדתו", אלא נאמין כולנו בכח הצדיקים המופלגים המעלים את מעשינו מעלה מעלה ליחד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

ויקח קרחה: 'אפתליג' (תרגום ורש"י).

כלומר עיקר פגמו של קורח הוא החלוקה שנושה בישראל, לכאורה ענין זה דורש ביאור, הלא עיקר פגמו של קורח הוא שמרד במשה רבינו, ולא עצם החלוקה והמחלוקת. את עומק פגם זה מבאר מוהר"ת, שהנה כלל ישראל ותיקון העולם הנעשה על ידם הוא בדרגות שונות, 'ראיתי בני עליה והמה מועטים', אך רוב רובם של כלל ישראל מתמודדים עם תלאות החיים מי יותר ומי פחות, ראשם ונפשם אינם דבוקים בהש"ת כראוי, מחשבות של חסרון אמונה, דאגות וטרדות ממלאים את מוחם, ובתוך כך זוכים לחטון פה ושם וכך להעלות את השכינה הק', ולעשות נחת רוח ליצורם. לכאורה תיקון העולם נעשה על ידי אותם בני עליה, שזכו וזוכים להתגבר על יצרם כראוי, לזכך את נפשם מתאוות העולם, מניחים את חשבונם של עולם ומשקיעים את נפשם בתורה ובעבודה בלבד, אבל השאר - הלוואי ויתקנו את אשר קלקלו, על אחת כמה וכמה שאינם יכולים להיות חלק מתכלית הבריאה, ובוודאי לא בשבילם ברא הש"ת את העולם.

וזה שטען קרחה, בשלמא תלית שכולה תכלת, יש לה חיבור ודבקות בהש"ת, אבל בגד רגיל, וכי אם תתלה בקצהו חוט תכלת בפתחו הוא יתפוך להיות לבוש לשכינה הק' (זהו"ק בראשית כג:), בשלמא בית שכולו מלא תורה הוא משכן לשכינה, אבל בית רגיל מלא גשמיים וכי תקבע מזוהה בפתחו הוא יהיה משכן לשכינה הק'.

אני מאוד מתוסכל ומבוזה מהתנהגות ילדי?

כל אבא רוצה שבנו יהיה מוצלח, כל אבא מתכבד בנ מוצלח, בן מוצלח הוא הלבוש שאיתו האבא מתכבד בפני חבריו ומכריו.

האדם מתייחס לצאצאיו כלבושים שלו, כמו שאדם מתכבד בלבוש מכובד, כך רוב בני אדם מתייחסים לילדיהם כלבושים שלהם, שעמם מתהדרים בפני אחרים או אפילו בפני עצמם להרגיש שווי ערך. ולהיפך, הם מלאים בצער וכעס, וחיים תחת הרגשת 'בזיון', כאשר אין בניהם ובנותיהם מספקים את כבודם, מחמת שאינם מוצלחים דיים, ואינם עומדים בייעדי ההצלחה שקבעה החברה להם שייכים.

אך באריז"ל מובא להיפך, האבא והאמא הם נותנים לבוש לבן שלהם, ולא הבן נותן לבוש להוריו. הבן הוא נשמה אלוקית שירדה כאן לעולם לשליחות ייחודית, כשהאב והאם נותנים לו את גופו שיהיה לבוש לנשמתו, כי על ידי הגוף יש לנשמה לבוש להסתובב בעולם. וכפי כמה שהאב והאם משתדלים להביא לבנם לבוש [גוף] רוחני נקי וזך, כך יש לו יותר אפשרות לגלות את אור נשמתו.

כי אף שהבחירה ביד הבן לשמור על נקיין בגדיו הרוחניים, בכל זאת האב והאם מסייעים לבנם שילבש לבושים נקיים שיעזרו לו יותר בעבודת נשמתו וקיום שליחותו בעולם, (עיין ליקו"ה כיבוד אב ואם ג').

כמו שהורים מביאים לבוש הגוף לבנם בעצם הולדתו, כך גם בהמשך החיים, מוטל על ההורים להשתדל לחזק את נפשו ולדאוג לכל צרכיו הרוחניים והגשמיים למען יוכל להצליח בתורה ועבודת ה' ולגלות אור נשמתו. בכל השקעה שאבא ואמא משקיעים בבנם שיוכל יותר להתקרב לה' בזה מזככים הם את לבוש בנם שיהיה מלבוש לנשמתו.

וזהו מה שמוטבע בטבע האנושי שהורים רוצים שבנם יהיה לבוש באופן מכובד בבגדים נקיים ושלמים בגשמיות, כי באמת זהו שליחות ההורים לדאוג לנקיות בגדי הבן, אלא שהעולם קצת התבלבל והחליף את המטרה, שדואגים ללבושים חיצוניים וגשמיים לבנם, בכדי שהם יוכלו להתכבד בבנם שכולם יראו ויגידו שבנם מיוחד וחמוד וכו'. במקום לדאוג ללבוש רוחני שהגוף ישרת את הנשמה ויתן לו את היכולת לגלות קדושת שליחותו הפרטית בעולם.

והנה כמו בבגדים גשמיים יש לקנות בגד מתאים למידת הילד, כך גם בדאגה ללבוש הרוחני של נשמת הבן, יש למדוד שהלבוש יתאים למידת כוחות נפשו ונשמתו של הבן.

וכיצד יכולים למצוא את המידה המדוייקת? זאת בתנאי שהאבא ישאל את עצמו: 'מי מלביש את מי?! האם הבן מלביש ומכבד אותי, או שתפקידי להלביש את נשמת בני!'

כאשר ההורים מחליפים את תפקידם, ומשתמשים בילדיהם כלבושי כבוד עצמם, כל שיקול דעתם מתבלבל, ומאבדים את המחשבה הרצויה והנכונה איך לעזור לבנם. אך אם מחפשים איך להלביש את בנם לכבוד נשמתו, אז ימצאו תמיד את הלבוש המתאים לו לפי מידתו לגלות אורו וכבודו היחודי.

◆ **הופיע!** בשורה טובה תדשן עצם: בס"ד, אחר שנים של ציפייה וכיסופים, נפתחים כעת שערי "הישיבה הגדולה דחסידי ברסלב - מאירת עיניים", בעיר בית שמש יצ"ו. ראש הישיבה, הרה"ג ר' אפרים קיוואק שליט"א. **לפרטים והרשמה:** משיגי הישיבה, הרה"ג ר' הערשל טוסיג שליט"א, 0548400393. מנהל הרוחני, הרה"ג ר' יעקב חניני ברנשטיין שליט"א, 0527140706. חברי ההנהלה הרוחנית: הרה"ג ר' אברהם יצחק קלצקי שליט"א, והרה"ג ר' משה לודמיר שליט"א.

◆ **יצא מבית הדפוס:** הספר המיוחד "פניני נצח" על תורות א-ל, מאת הרה"ח ר' משה יוסף גולשעבסקי ז"ל המסכם את תורות רבינו"ל באופן המועיל לשינון ולחזרה, ולשיפור ההבנה. ישיבות - יכולים לקבלו חינם. הפצה ראשית ולכל ענייני הספר: בארץ: 0548515794. ארה"ב: 9295594632. אנגליה: 07415666864.

◆ **הופיע!** הקונטרס הנפלא "קומי רוני" המאגד בתוכו ליקוטים מדברי רבינו הק' ותלמידיו בגדולת קימת חצות. מודפס בפורמט כיס, ומצורף לו סדר תיקון חצות. 0527179890.

◆ **ותתפלל חנה:** בעהש"ת, בימים ראשון ושני, ד-ה תמוז הבעל"ט, תתקיים נסיעה מיוחדת וחוויתית לנשים, יומיים של מסע אל קברי הצדיקים שבצון הארץ. דיבורי התחזקות עם הרבנית צ. פלדמן. לינה בצימר במירון, וארוחות בהשגחת בד"ץ העדה החרדית. מחיר כולל הכל: 650 ₪. לפירוט ולמספרי הרשמה, 'קו ההתחזקות': 026633554.

י"ל ע"י מנחם עלה לתרופה
בכל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערטת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

כָּל אִדָּם אֵיךְ שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהַזְהֵר עַל כָּל פְּנִים מְחַכְמוֹת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה חָכֵם בְּעֵינָיו עֲצֻמוֹ כִּי כָּל הַחֲכָמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם מֵיָקִים מְאֹד מְאֹד, בְּפֶרֶט שֶׁבָּא עַל יְדֵי זֶה לִידֵי מַחְלָקַת ח'ו.
וְעַקֵּר הַפְּנִים שֶׁל קָרָח - שֶׁהָיָה גְדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד, כְּמֵאֲמֵר רז"ל, וְנִפְּל לְשֶׁאֵל תַּחֲתֵינִית - עַל יְדֵי שֶׁחָלַק עַל מִשְׁה, הַכֹּל הָיָה עַל יְדֵי שֶׁעָמַד וְסָמַךְ עַל דַּעְתּוֹ וְהָיָה חָכֵם בְּעֵינָיו. וְהִלְזָא הָיָה סָכֵל בְּעֵינָיו עֲצֻמוֹ לְכַבֵּל דַּעְתּוֹ נֶגַד מִשְׁה, אִזְ הָיָה יוֹדֵעַ כִּי כָּל מִה שֶׁעָשָׂה מִשְׁה עֲמוֹ - הוּא לְטוֹבָתוֹ וְהַצְלָחָתוֹ הַנְּצָחִית:

(אוצר חידא, מחלוקת וניצחון, ז.)

יהלום

עַל כֵּן צָרִיכִין לְהִשְׁתַּדֵּל לְמַעַט בְּמַחְלָקַת בְּכָל מִה לְדַאֲפֶשֶׁר, אֲפִלּוּ אִם נִדְמָה לוֹ שֶׁחֹזֵק לְשֵׁם שְׂמִימִים:

(שם י)

איך זוכים להכנס להרגשות פנימיות בקדושה?

כאשר אדם לא מצליח להתלהב לעבודת ה', הוא רק מחמת שהוא שקוע בריבוי אור.

ישאל הקורא, איזה ריבוי אור, ההיפך הוא הנכון, יש לריבוי חושך?! אך לא, כל מה שאדם לא מרגיש אלקות, דביקות, חשק לתורה ולעבודת הבורא, הוא רק מחמת ריבוי אור - האור נכבה עוד לפני שנדלק, בגלל עומס חשמל. כלומר, המושגים שלו בעבודת ה', הם גדולים מהכלים שלו בפועל, וע"כ אינו יכול להצטמצם בפועל להכנס לקדושה לפי מדרגתו.

כל אחד יכול לערוך מבחן פשוט לעצמו כמה הוא סובל מריבוי אור: יש מצווה 'ואהבת את ה' אלוהיך'. יעצום אדם את עיניו ויציר בדעתו ציור, איך אמור להיראות אדם האוהב את השי"ת.

כל זמן שיעלה במחשבתו ציור ודמיון של אדם צדיק שראה או ששמע עליו בסיפורי צדיקים, שבוער כולו

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

פנים חדשות בשבע ברכות

סיפור

כלל הדין

בכדי שיוכלו לברך 'שבע ברכות' בסעודת שבע ברכות הנערכת בימים שאחרי החתונה - צריך שישתתף בה 'פנים חדשות'. אבל אם אין פנים חדשות - אי אפשר לברך ברכות שבע ברכות (ש"ע אבהע"ז סב ז). חוץ משבת וי"ט שאין צריך פנים חדשות, וכמו שנבאר בהמשך. אכן אפילו כשאין פנים חדשות, אבל משתתפים מוזמנים אחרים שאינם מבני הבית - אפשר לברך רק ברכת 'אשר ברא'.

מי מוגדר כ'פנים חדשות'?

באופן כללי הגדר הוא 'מי שעדיין לא השתתף בשמחת חתן וכלה זו, אך יש בזה כמה פרטי דינים וכדלהלן:

- א. מי שהיה בחופה וגם שמע את הברכות, אך לא אכל ולא השתתף עדיין בחתונה או באחת מן השבע ברכות - נחשב 'פנים חדשות' (ש"ע שם, שכן פשט המנהג. וראה בשבט הלוי ח טז).
- ב. אבל מי שאכל בסעודת החתונה, אפילו אם עזב את החתונה לפני שהחתן נכנס לאולם וגם לא שמע את 'ברכות השבע ברכות' [למרות שאין לעשות כן, וכמו שבארנו במקום אחר]. או מי שהשתתף כבר באחת מן סעודות השבע ברכות, אפילו לא שמע שם 'ברכות שבע ברכות', וגם לא היה בחופה או בחתונה כלל - אינו יכול להיחשב כפנים חדשות (שהעיקר הוא אם אכל שם או לא. ומש"כ שלא ראה החתן, כן הוא במשנה הלכות זי נח).

שבאמת ירבו בשבילו (ב"ח שם מהמרחיב. חלקת מחוקק סק"א וי. חוקי דרך סב ח. ערה"ש כו. קיצושת"ע קמט ה. וכו"כ בבית שמואל סק"י וארץ צבי סק"י. למה"ד שהפ"ח צריכים לאכול בסעודה). וי"א שמשפיקים אם רק שמחים בבואו ואין צורך שיהיה ראוי שירבו בשבילו מאכלים (יש"ש כתובות פ"א יח. בית שמואל וארץ צבי שם להר"ן שהביא הרמ"א בסו"ס ז. ובאבני משפט סק"ו שכ"ד התוס').

ג. ודע שמה שאמרנו 'ששמחים בבואו' - הוא לאו דוקא שהחתן והכלה שמחים בבואו, אלא אפילו כששמחים עמו הורי החתן והכלה, או אפילו רק שאר המשתתפים בסעודה (בר"ן בשם ר"ת, שהשמחה על בני החופה. ביש"ש, שהשמחה על בני הסעודה. וכו"מ בעוד פוסקים. אכן בהגמ"י ומדרכי, שהחתן מתכבד עמו). **ודעת הגר"מ פיינשטיין זצ"ל** (מובא בנשואין כהלכתו יד 114 בשם אהלי ישורון שבע ברכות ד ב), שאם מופך להורים אף שאינו מוכר לחתן - נחשב פנים חדשות. ואדם חשוב וגדול בתורה שאינו מוכר גם להורים וגם לחתן וכלה, מכל מקום נחשב פנים חדשות.

ד. ואם אין שמחים עמו וכאמור בסעיפים הקודמים - נראה מדברי הפוסקים הנ"ל שאינו נחשב 'פנים חדשות'. והמברכים אז 'שבע ברכות' הרי זה ברכה לבטלה (תפארת יעקב, סק"ג. פעולת צדיק, ג רנב. שובע שמחות א ס"ז, והביא משימה דהחזו"א להקפיד על כן. וכן משמע בערוה"ש וקצו"ש ע"ש. וכן ראה בבירך את אברהם).
במאמרנו הבא נבאר בעז"ה עוד בזה למעשה

- ג. מי שהשתתף בחתונה או באחת מסעודות השבע הברכות אך לא אכל שם כלום, וכל שכן אם לא שמע השבע ברכות. וכל שכן אם נכנס רק לאהל 'מזל טוב' - המיקל להחשיבו כפנים חדשות יש לו על מי לסמוך (שהעיקר הוא אם אכל שם או לא. וכן פסק בחכמ"א קמט ה. מסגרת השלחן קמט ב. וכן מבואר בערוה"ש סב ח).
- ד. מי שהשתתף בחתונה או בשבע ברכות אבל רק טעם שם מיני מזונות וכדומה, אך לא אכל לחם, וכל שכן אם אכל את המנה העיקרית וכו' אף שלא אכל עם זה לחם - יש לצדד שנחשב כפנים חדשות (ראה: משיב הלכה דברי חפ"ן קע. נשואין כהלכתו יד 100 בשם בית חתנים ט יב בשם הגר"ב צ אבא שאול. וכן י"ל במי שאכל שם כל הסעודה או רובה בלי לחם, גם יש לצרף הדעות שעצם הנוכחות בסעודה פוטרת, וכל שכן אם באמת שמחו על מה שהשתתף שם (וכו').
- ה. **אשה וקטן** - אינם יכולים להיחשב פנים חדשות (פתחי תשובה סב יד, וכן דעת הרבה פוסקים וכמ"ש באוצה"פ סב ח סק"מ ג).

איזה סוג איש נחשב כפנים חדשות?

- א. הגדר באופן כללי הוא 'שישמחו במה שאדם זה בא לשבע ברכות' (ש"ע שם, ממכה ראשונים. וכו"ד רוב האחרונים וכדלהלן).
- ב. לדעת הרבה פוסקים אינו מספיק שישמחו בבואו - אלא צריך שיהיה עד כדי כך שראוי להכין מאכלים במיוחד בשבילו, אבל אין צורך

דעתון | עבודת התורה